

Dagsins skjøl í morgin søga

Landsskjalasavnið, við sínum upp í 700 ára gomlum handritum á 5 kilometra longu hillum, fær nú egna lóg, sum gjølla fastleggur endamálið og viðurskiptini hjá savninum móttvegis stovnum og einstaklingum. Lógin skal millum annað tryggja savninum øll skjøl, sum á ein ella annan hátt kunnu gerast søguligar heimildir, og at hesi verða varðveitt í landinum

Síðani Føroya Landsskjalasavn varð sett á stovn fyri 60 árum síðani, hevur tað virkað eftir eini grein í bókasavnslógin.

Hetta hevur ikki verið hildin at vera nokur varandi loysn, og tí setti landsstýrið, fyri stívlaga trimum árum síðani, ein arbeidsskól at fyrireika serstaka lóg fyri landsskjalasavnið.

Hetta er nú gjørt, og tí hevur landsstýrið lagt uppskot á ting um hvussu landsskjalasavnið skal verða skipað framyvir.

Nýggja lógaruppskotið fyriskrivar hvussu skjøl hjá tí almenna verða varðveitt á tryggn og skilgáðan hátt, meðan skjølini enn eru í hondunum á fyrisingini. Somuleiðis er ásett hvussu skjøl frá dómssvaldinum, fyrisingini og lóggávvaldinum, sum tey ikki nýta dagliga,

verða varðveitt. Hetta fyri at tryggja privat og almenn rettaráhugamál.

Somuleiðis verður setningurin hjá Landsskjalasavninum eisini at varðveita og røkja tann søguliga og síðsøguliga mentunnavarvin, sum skjølina umboða, og at granska hetta tilfar og veita granskningini ta tænastu, sum sømir seg einum nútímans tjóðskjalasavni.

Ein annar av setningum í nýggju lógin er at tryggja, at týðandi pappir, handrit og skjøl hjá privatum, einstaklingum og fyrirkum, verða varðveitt í landinum.

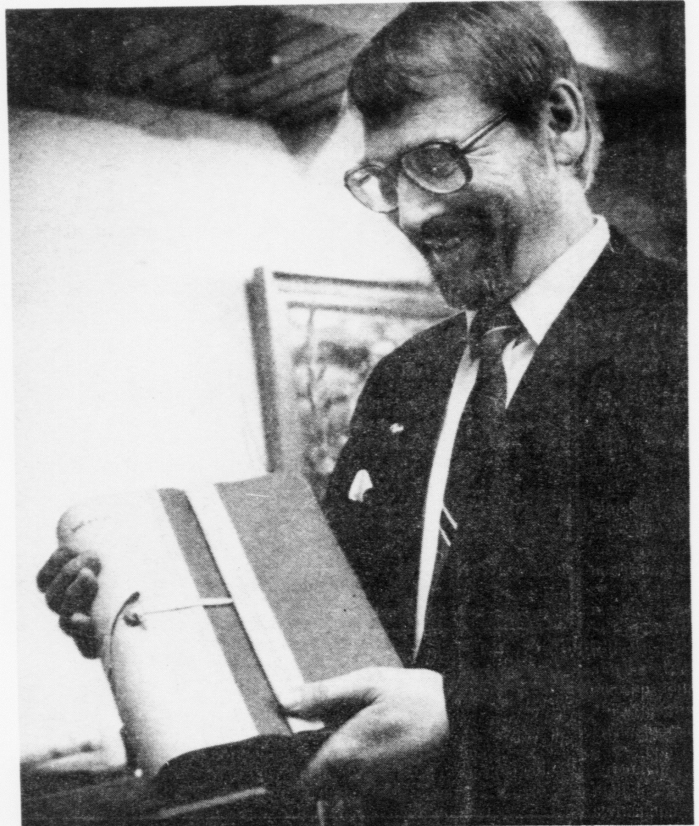
Ein sera týðandi partur í lóginu eru tær greiðu reglur fyri avhendinum, eftirliti og atgeingi til nýtslu av skjølum í samband við, at landsstýrið og ríkisstýri hava skrivað undir sáttmála um skjalasavn hjá

danska statinum í Føroyum.

Samfelagsins minni

Skjalasavnið verða kallaði samfelagsins minni. At millum annað avgerðir hjá fyrisingini, dómur og avgerðir annars verða festar á blað og goymdar tryggjar, at myndugleikarnir kunnu skjalprógva síni rættindi móttvegis vinnulívi og borgarunum. Hinvegin eru hesi skjøl somuleiðis ein trygd hjá hvørjum einstøkum borgara at skjalprógva sín rætt móttvegis myndugleikunum.

Ein annar partur er hin søguligi, og fyri at tryggja allar søguligar heimildir er av allar størsta týðningi, at hesar verða goymdar, skipaðar og greiðar reglur eru fyri, hvussu hesar kunnu nýtast.

Landsskjalasavnið skal ikki bert tryggja at savnindi og skjøl hjá tí almenna í Føroyum verða varðveitt, men savnið eigur eisini at fáa aftur til Føroya tey handrit og skól, ið áður hava verið í Føroyum, men sum av einhvørjari orsök eru farin av landinum. So sum Kongsbókin, sum Jóannes Dalsgaard, landskjalavörur, fekk aftur til landið í 1990.

Við nýggju lóginu verða møguleikarnir hjá landsskjalasavninum, at virka fyri hesum báðum endamálinum, nógv bœttir. Mynd: Kalmar

Elstu skjølini frá 1298

Landsskjalasavnið goymir í dag handrit ið fevna um eitt útvið 700 ára langt tíðarskeið. Elsta handriti stavar frá 1298, og yngstu eru so nýggj sum frá 1986.

Húsaumstøðurnar eru ikki tær bestu, og fyri at fáa eina hómig av, hvussu rúgvusmikið savnið í veruleikanum er, fevna skjølina í dag í vavi umleið 5 kilometrar av hillaplássi.

Savnið húsast í fyra ymiskum bygningum í Havn við høvuðssæti í starvsstovuhúsinum á Debesarð.

tór.

Framhald av síðu 2

initiavi, vind í seglini, so kann ganga galið á hesum øki.

Skúlaokið og hospital-okið haldi eg ikki nakar hugsar um at privatisera, og tað er bara gott, tí har er greið semja millum allar politiskar flokkar, at hetta eru øki, sum tað almenna eigur at taka sær av, soleiðis at tann vanligi borgarin — eisini tann veiki — er tryggjaður útbúgving og heilsurekt.

Objektiv tænasta

Fjølmiðlatænastan, sum tað almenna rekur, skuldi møguliga verið hugt meira at. Vit ætla, at henda tænasta skal vera ein objektiv tænasta, sum allir borgarar fáa inn í hvørt heim hvørt kveld, hvønn dag, og at tað tilfar, ið verður viðgjørt í hesum fjølmiðlum, verður vandaðla handfarið. Subjektivum fjølmiðlastovnum hava vit nokk av, bæði

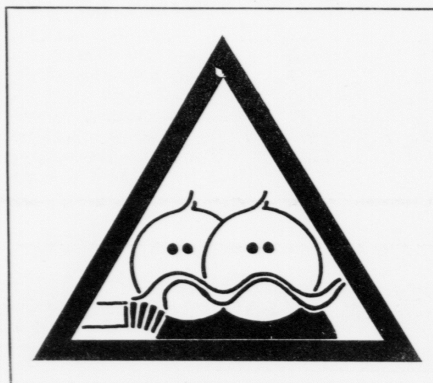
Sosialin. Oyggjatiðindi, Dimmalætting, Fjúrtaða og Dagblaðið. Har vita vit, hvør sendarin er, so alt tað, sum kemur har, verður nokk lisið við einum ávisum fyrivarni. Hetta er ikki so, tá tað almenna stendur aftanfyri, og tað gevur eina rættliga stóra ábyrgd fyri teir, sum handfara hesar fjølmiðlar.

Men í øllum førum er tað skeivt at tosa um, at allir trupulleikar í samfelagnum verða loystir, um vit privatisera ella nationalisera. Týðningarmikið er, at vit alla tíðina hava eyga fyri, hvar samfelagsuppgávurnar verða best loystar. Verða tær best loystar, har tað almenna fyriskipar, ella verða tær best loystar, har tað privata fyriskipar. Nær má tann privatøkonomiski hugsunarhátturin víkja fyri tey samfelagsligu áhugamál, sum politikarar, bæði í lögtingi og landsstýri, eru settir til at

røkja? Út frá tí mugu vit taka støðu, men vit mugu ongantíð verða so táplig at siga, at vit eru imóti allari privatisering ella allari nationalisering. Vit mugu velja tær skipanir, sum eru rættar, men grundtankin eigur at vera,

at er tað privat, so skal tað vera privat, og er tað alment, so skal tað vera alment. Har eiga vit ikki at velja ov nógvar hálvalmennar ella hálvprivatar loysnir.

Thomas Arabo

Deildarleiðari

SMYRIL LINE, sum nú er vordid gódkent sum IATA-umboð, søkir hervið eftir leiðara til nýstovnaðu flogferða-deild okkara.

Umsøjarin skal hava hollar royndir innan starvsøkið.

Løn sambært avtalu.

Umsóknir — sum verða viðgjørdar í trúnaði — skulu saman við neyðugum próvskjølum, arbeidssroyndum og møguligum viðmælum — vera okkum í hendi í seinasta lagi 15. apríl, og sendast til:

Pf. SMYRIL LINE
P.O. Box 370
110 Tórshavn
att: Óli Hammer